

OS

REVISTA DE DIVULGACIÓN
DA CULTURA MARÍTIMA
E FLUVIAL

GA

LOS

BUEU 2017
Nº 11

A vinganza de Pepa A Loba

Salvador Rodríguez

Adoitaba soster Pepa A Loba que “*O único home bó é o home morto*”. Non se coñece de certo de que xeito ou por que medios, pero o caso é que a frase chegou aos ouvidos do xeneral Custer, aquel oficial tolo que levou a toda a súa tropa ao exterminio en Little Big Horn e que adaptou a sentenza ao seu propio entendemento.

Agora, a Historia quiere atribuirle á autoría de George Custer, o famoso dito de “*O único indio bo é o indio morto*”, aínda que tamén haxa quen o dubida e aposta por William Cody, alias Buffalo Bill, porque disque o matador de búfalos e sioux fora en realidade o que pronunciara por vez primeira esas detestábeis verbas.

A nós, coma galegos, as liortas entre os historiadores anglosaxóns impórtannos un carallo.

Sabemos que a esencia pertence a Pepa A Loba, e tanto nos tén que o cinema, a traveso das películas “western”, andivera empeñado durante anos en atribuírlle aos presuntos herois da conquista do Lonxano Oeste, toda canta filosofía de taberna se transmitiu ao longo dos séculos pasados.

Pepa A Loba espetou, nefeuto, “*O único home bó é o home morto!*” a mañanciña na que a informaron de que o seu compañeiro, Néstor Outeiro, fora asasinado ás portas do Pazo de Santa Cruz, en Bueu, cando, na compañía do irmán cativo de Pepa, Luís, e mais do seu sobriño, Antón, pretendían roubar as xoias dos herdeiros de don Manuel De la Rúa, aquel bispo aristócrata que fundara toda unha dinastía da que, cousas da vida, un dos seus descendentes chegou a ser elixido presidente da República de Arxentina.

Os gardas do pazo dos De la Rúa sorprenderon aquela noite aos bandoleiros, e grazas que Luís e Antón conseguiron fuxir, porque cando acurrallaron a Néstor non tiveron

compaixón ningunha: abatéronno a tiros coma un can sarnoso e logo desfixéronse do seu cadavre botándoo ás augas da ría de Aldán. Mais iso non foi o peor. Con Néstor, Luís e Antón cabalgaba tamén Maruca das Neves, a curmanciña de Pepa, que foi violada por aqueles catro bestas, animados polo mesmísimo conde e mailos seus fillos, que remataron prendendo unha fogueira onde a queimaron viva. Berraban eles “É unha bruxa, é unha bruxa, filla de Satanás!” mentres o corpo da rapaciña se consumía no lume. As autoridades non se deron por enteiradas do crime, e aínda que así fose, endexamáis se tiveran atrevido a “causar molestias” a tan aristócrata estirpe, propietaria das terras máis prósperas da bisbarra do Morrazo naquela época.

O feito referido demostra unha das teses manexadas polo escritor e xornalista Carlos G. Reigosa quen, no libro que lle adicou á lendaria bandoleira galega, inclúe a provincia de Pontevedra entre os posíbeis territorios nos que a cuadrilla de Pepa A Loba desenvolveu unha mancha das súas andainas foraxidas. Estamos neste intre en condicións até de soste

que a do Morrazo foi unha das rexións máis visitadas por aquela muller que temos a ben considerar como pioneira do feminismo radical en Galicia.

O mesmo día en que pronunciou “*O único home bó é o home morto!*” dende o cumio do Liboreiro, perto do seu refuxio, Pepa xurou tamén vinganza e prometéuse a si mesma e a quen quixera escoitala que non descansaría en paz ata dar morte aos asasinados do único home que amou de verdade en toda a súa vida, e da moza á que ela trataba de “a filla do meu corazón”, isto é, a filla que nunca paríu, xa que descubriu a súa infertilidade moi cedo, xusto cando acababa de cumprir os trece anos, idade á que foi violada polo dono da veiga na que traballaban o seu pai e maila súa nai, aló polas terras de Ourense que marcan raia con Portugal.

Ata hai pouco descartábase o cumprimento daquela xura, pero o outro día, lendo o xornal, decatámonos de que A Loba fixo xustiza. Haberá que clarexar, obviamente, cara ao lector desconfiado e listiño de máis, que alén dunha persoa, Pepa A Loba é unha lenda, un mito, quizais un ser imaxinario dos muitos que percorren Galicia dende tempo inmemorial, pero que non por iso deben deixarse de crer as historias que dela se falan porque esas si que son certas.

Tal ocorre coa sucesión de noticias que saíron no “Faro de Vigo” a semana pasada. Na primeira versión publicada no xornal, ofrecíase a nova da aparición de catro cadavres de homes queimados perto do camping de Tirán.

Ao día seguinte, sóbose que aqueles catro eran buscados pola Garda Civil dende había días, acusados de secuestrar e violar a dúas estudantes da Facultade de Historia de Santiago de Compostela.

Quen non perdeu o tempo foi o redactor de “La Voz de Galicia”, Salvador Gómez Lisardo, a quen o seu director lle encargou unha longa reportaxe, verbo do trágico suceso, que foi publicada no suplemento dominical deste diario. Alí lemos que, segundo as pesquisas de Lisardo, as rapazas respondían aos nomes de Josefa e Mari Nieves, e resultou que aínda que nefeito estaban matriculadas na Facultade e rexistradas como alumnas do Grupo A do primeiro curso da carreira de Xeografía e Historia, ninguén, nin alumnos nin profesores, as vira xamais “en persoa”. Non só non asistían nunca ás clases senón que tampouco comparecían aos exames. Eran, xa que logo, unhas absolutas descoñecidas, mais este dato non che ten nada de raro porque abundan casos semellantes.

Polo serio e riguroso traballo de Gómez Lisardo soubemos tamén da auténtica identidade dos mortos. Dous deles eran os irmáns Gregorio e Faustino De la Cueva, mozos arxentinos que recén chegaran á Galicia para pasar uns días de vacacións na casa duns familiares. Os outros dous, Etelvino e César Ortega, traballaban de camareiros, eran nativos de Bueu, e netos dun antigo garda do Pazo de Santa Cruz.

O xornalista conta que as mozas e mailos mozos citáronse nun pub da rúa do Franco xa ben entrada a noite e que logo remataron a festa bailando e bebendo cubalibres a esgalla nunha das discotecas “after hours” da capital galega, segundo acreditan un fato de testemuñas. Dolores Outeda, propietaria do piso que

tiñan alugado os Ortega, relata que a iso das sete da mañá, parecélle escoitar uns berros de espanto procedentes da súa vivenda, pero atribuíunos a un pesadelo, e seica recuperou o sono e non espertou ata que, ao mediodía, os policía chamaron á súa porta alertados por uns viciños que advertiran que, colgados da ventá do ático do edificio, asomaban dous pares de penes amputados e catro de collóns que aínda pingaban sangue na beira da rúa.

Sangue dabondo tinxía tamén de vermello ás súbas da cama revolta de Etelvino Ortega, e escrita con sangue ollábase na parede a frase “**O único home bó é o home morto**” pintada con dedos de muller, a xulgar polas pegadas e outros indicios analisados polo tenente médico forense.

Salvador Gómez Lisardo remata a súa reportaxe esixindo xustiza. Dí que hai que atopar “a esas asasinas como sexa e canto antes”, pero nós sabemos que iso é felizmente imposíbel. As ánimas de Pepa A Loba e a súa filla do corazón son das que regresan só unha vez.